

CRIMINAL INVESTIGATION

РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ

TOPICAL QUESTIONS OF CREATION
AND ACTIVITIES OF INTERNATIONAL
JOINT INVESTIGATION TEAMS***Yulia CHORNOUS**Doctor of Law, Professor of Criminalistics and Forensic
Medicine Department of National Academy of Internal Affairs
(Ukraine)****Abstract**

Improvement of means, techniques and methods of criminal activity is responsible for the application of measures for international cooperation, a new and important of which is the establishment of an international joint investigative groups. The basic principles of joint investigative teams' activities are regulated by the international agreements of Ukraine and Criminal Procedure Code of Ukraine (art. 571). The crash of the airliner, flight MN-17 of Malaysian Airlines (on 17 July 2014), when it were killing 298 people from different countries of the world, caused by the necessity of creation the first in the national practice – the joint investigation team (JIT).

Members of the created joint investigation team are interacted with each other, agreed on the main directions of pre-trial investigation, conducted procedural actions, exchanged information (that were received). Because of this, procedural and criminalistic principles of joint investigation team are in need of development of algorithm investigative actions by law enforcement officers from different countries. It is important to research the practice of other states in the question of the implementation of the Statute of the International Criminal Court to the national legislation and to bring law enforcement practice in line with its provisions.

Key words. International Criminal Court, International joint investigation team, international cooperation, crime investigation, MH-17, JIT.

Вступ

Удосконалення засобів, методів і прийомів злочинної діяльності, що все частіше виходить за межі держав, набуває міжнародного характеру, вимагає удосконалення теоретичного і практичного інструментарію боротьби з нею, застосування заходів міжнародного співробітництва, новим із яких є створення і діяльність міжнародних спільних слідчих груп.

тичного і практичного інструментарію боротьби з нею, застосування заходів міжнародного співробітництва, новим із яких є створення і діяльність міжнародних спільних слідчих груп.

* Актуальні питання створення і діяльності міжнародних спільних слідчих груп.

** Чорноус Юлія Миколаївна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ (Україна).

Ефективність діяльності слідчо-оперативних груп у межах держави при розслідуванні складних злочинів вже засвідчила свою ефективність, доцільно поширити позитивний досвід на міжнародний рівень.

Стаття 571 КПК України¹ регламентує створення і діяльність спільних слідчих груп за умови міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні, й підставами для її створення визначені: 1) проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на територіях кількох держав; 2) порушення інтересів кількох держав.

Члени спільної слідчої групи безпосередньо взаємодіють між собою, узгоджують основні напрями досудового розслідування, проведення процесуальних дій, обмінюються отриманою інформацією. Координацію їх діяльності здійснює ініціатор створення спільної слідчої групи або один із її членів. Процесуальні дії виконуються членами спільної слідчої групи тієї держави, на території якої вони проводяться.

Нормативно-правове регулювання діяльності міжнародних спільних слідчих груп

Передумовою нормативного закріплення у КПК України даної форми співробітництва компетентних органів держав стала ратифікація ряду міжнародних договорів України.

Так, згідно ст. 19 Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року, у зв'язку із справами, які є предметом розслідування, кримінального переслідування або судового розгляду в одній або декількох державах-учасницях, зацікавлені компетентні органи можуть створювати органи з проведення спільних розслідувань (за умови укладення відповідних угод або домовленостей)².

Згідно із ч.ч. 1-2 ст. 20 Другого додаткового протоколу 2001 року до Європейської конвенції про взаємну правову допомогу у кримінальних справах 1959 року, спільну слідчу групу може бути створено у випадках, коли: а) розслідування злочинів Стороною вимагає проведення складних та комплексних слідчих заходів, пов'язаних з іншими Сторонами; б) кілька Сторін

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України»: чинне законодавство з 19 лист. 2012 р.: офіц. текст. – К.: ПАЛИВОДА А. В., 2012. – 382 с.

² Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року: прийнята резолюцією 55/25 ГА ООН від 15 лист. 2000 р. // Збірник міжнародних договорів України про правову допомогу у кримінальних справах. Багатосторонні договори. – К., 2006. – С. 554-606.

проводять розслідування злочинів, обставини яких вимагають ужиття скоординованих, погоджених дій на території відповідних Сторін. З проханням про створення спільної слідчої групи може звернутися будь-яка заінтересована Сторона, й прохання повинно містити пропозиції щодо складу групи. Група створюється в одній зі Сторін, де, як передбачається, буде проводитися розслідування¹.

Законом України «Про ратифікацію Другого додаткового протоколу до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах» 2011 року визначено, що в Україні органом, який приймає рішення про створення спільної слідчої групи, є Генеральна прокуратура України (п. 10)². Відповідні положення відображені у ч. 2 ст. 571 КПК України.

Створення і діяльність міжнародних спільних слідчих груп є прогресивним кроком світового співтовариства у боротьбі з міжнародною злочинністю. Вказа-

ний захід дозволяє підвищити ефективність розслідування відповідних злочинів, оптимізувати реалізацію міжнародного співробітництва.

За таких умов значно полегшується взаємодія представників компетентних органів іноземних держав, особливо – далекого зарубіжжя. Адже відмінності законодавства та практики його реалізації іноземних держав – значні, й нерідко компетентним органам складно узгодити порядок дій з об'єктивних і суб'єктивних причин. Врегульованню окреслених питань частково присвячені положення міжнародного права, що регламентує у світовому чи регіональному масштабі міждержавні відносини, однак, попри важливість такого регулювання, необхідно керуватися й іншими джерелами права, зокрема, національним законодавством держав.

Діяльність міжнародних спільних слідчих груп повинна реалізовуватися узгоджено. Мова йде про взаємодію компетентних органів держав, їх окремих підрозділів та співробітників: слідчих, оперативних працівників, експертів, прокурорів, що виконують поставлені завдання. З'ясування процесуальних, організаційних, криміналістичних особливостей такої взаємодії є важливим у практичній діяльності та потребує поглибленого дослідження. Враховуючи прогресивність законодавчих

¹ Другий додатковий протокол до Європейської конвенції про взаємну правову допомогу у кримінальних справах 1959 р.: підпис. 8 лист. 2001 р.; ратифіковано із заявами та застереженнями Законом № 3449-VI від 1 черв. 2011 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 85. – Ст. 3500.

² Про ратифікацію Другого додаткового протоколу до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах: Закон України від 1 черв. 2011 р. № 3449-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 50. – Ст. 545.

норм, слід зауважити, що вітчизняний практичний досвід з даного питання потребує напрацювання.

Діяльність спільної слідчої групи, створеної після аварії авіалайнера, що виконував рейс МН-17 Малайзійських авіаліній

Події на сході України 17 липня 2014 року, а саме аварія авіалайнера, що виконував рейс МН-17 Малайзійських авіаліній, внаслідок чого загинуло 298 осіб із різних держав світу, обумовили об'єднання у боротьбі з спільним злом держав, створення першої у вітчизняній практиці спільної слідчої групи (ЖІТ). До її складу ввійшли представники Австралії, Бельгії, Малайзії, Нідерландів і України, а також міжнародні організації (Міжнародна організація цивільної авіації (ICAO), Європейська організація з безпеки аеронавігації (Eurocontrol), Міжнародна організація кримінальної поліції (Interpol), Європейський поліцейський офіс (Europol), Європейське агентство авіаційної безпеки (EASA) та ін.). З української сторони були залучені співробітники Генеральної прокуратури України, Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, інших компетентних органів.

У вересні 2016 року дана слідча група оголосила попе-

редні результати своєї роботи¹. У офіційному звіті Міжнародної слідчої групи щодо рейсу МН17 зазначається, що протягом тривалого періоду часу у розслідуванні, в складі спільної слідчої групи ЖІТ, брало участь від 100 до 200 слідчих і експертів. За два роки найскрупульознішим чином було розслідувано вміст десятків контейнерів, що вміщують тисячі фрагментів та уламків. 1448 з цих фрагментів були внесені до бази даних як речові докази. До більше ніж 20 країн було направлено 60 запитів про правову допомогу. Досліджено двадцять різних систем озброєння. Зафіксовано п'ять мільярдів сторінок Інтернету, зміст яких розглядається на предмет значення для розслідування. Було проведено ретельне дослідження і фіксація півмільйона матеріалів відеозйомок і фотографій, допитано понад 200 свідків. Крім того, було прослухано 150 000 записаних телефонних розмов, зміст яких було коротко викладений і досліджений. У зв'язку з цим понад 3500 з цих прослуханих телефонних розмов було повністю і ретельно зафіксовано, переведено і проаналізовано. Все це оформлено в понад 6000 протоколів.

Слідча група (ЖІТ) провела ґрунтовне розслідування, досліджуючи ряд версій. Важливе

¹ Телеканал новин «24» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://24tv.ua/>

значення відводилося залученню експертів та проведенню експертиз. Саме завдяки криміналістичним експертизам вдалося встановити, що авіалайнер рейсу МН17 збитий ракетою серії 9М38. Крім криміналістичних експертиз, проводилися так зване імітаційне моделювання, що передбачало ініціацію вибуху бойової частини і цілої ракети в спеціально підготовлених для випробувань умовах, здійсненого групою експертів-криміналістів з країн, що входять в JT. Результати випробувань порівнювалися з іншими даними. Головна мета досліджень полягала у розрахунку траєкторії ракети і порівняння картини ураження зі слідами, виявленими на місці катастрофи.

Також група фахівців відвідала в червні 2015 року зону катастрофи, де експерти відібрали зразки ґрунту з різних місць, які фігурували як можливі місця запуску. Зразки були передані на експертизу в Нідерландський Інститут криміналістичної експертизи (NFI). На місці були здійснені заміри мереж для визначення місць і діапазону сигналів стільникових веж, інші заходи.

Сьогодні у межах розслідування визначено та встановлено приблизно сто осіб, які тим чи іншим чином можуть бути пов'язані з злочинними діями щодо авіалайнеру рейсу МН17 або транспортування зенітного комплексу БУК. Скіль-

ки ще часу займе кримінальне розслідування, сказати складно, це залежить від подальшої узгодженої діяльності з розслідування. Нині угоду про роботу слідчої групи JT продовжено. Таким чином, міжнародна слідча група буде як і раніше докладати спільні зусилля, спрямовані на успішне завершення розслідування¹.

Однак, як свідчить вивчення емпіричних джерел, українська сторона зіштовхнулася з рядом труднощів, пов'язаних із організацію розслідування, тактикою проведення процесуальних дій, залученням спеціалістів та проведенням експертиз. За даним напрямом потрібні ґрунтовні напрацювання.

Звісно, щодо даної ситуації, ще досить багато проблемних питань потребує вирішення, як і ключове – суд якої країни буде здійснювати провадження щодо вказаних злочинних дій, адже постраждали громадяни різних країн світу.

Зокрема, мова йде про розгляд справи Міжнародним кримінальним судом² (Гаага, Нідерланди).

¹ Звіт Міжнародної слідчої групи щодо рейсу МН17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ukr.lb.ua/news/2016/09/28/346430_zvit_mizhnarodnoi_slidchoi_grupi_shchodo.html

² Римський статут міжнародного уголовного суда (статус) [Електронний ресурс] : принят Рим, 17 июля 1998 года : по сост. на 15 мая 2009 г. – Режим доступа : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_i40

У 2010 році 112 держав визнали юрисдикцію Суду, ставши державами-членами Римського Статуту¹. До них відноситься й Україна, представники якої 20 січня 2000 року підписали Статут Міжнародного кримінального суду². Однак даний Статут лишається не ратифікованим, що пояснюється труднощами імплементації його положень у законодавство України³.

Сьогодні Україні слід більш ґрунтовно ознайомлюватися із позитивною практикою зарубіжних держав щодо імплементації Статуту в національне законодавство і приведення правозастосовної практики у відповідність з його положеннями. Важливою є й політична воля нашої держави, що покликана сприяти якомога швидшому процесу ратифікації Статуту

Міжнародного кримінального суду. Адже, прийняття взятих на себе зобов'язань за Статутом, є невід'ємною частиною не лише міжнародного співробітництва України, але подальшого розвитку її євроінтеграційного напрямку⁴.

У зв'язку із необхідністю вірного вирішення проблемної ситуації, Президент України своїм указом № 435 від 17 липня 2015 року створив робочу групу з питань, пов'язаних із впровадженням міжнародного механізму притягнення до відповідальності осіб, винних у збиття Boeing 777⁵.

Досвід діяльності міжнародної спільної слідчої групи, проблемні питання, які потребують вирішення, були предметом обговорення під час роботи міжвідомчого круглого столу «Формування правових позицій щодо розслідування злочинів міжнародного характеру», що відбувся 28 жовтня 2016 року в Національній академії внутрішніх справ⁶. Сподіваємося, що спільні

¹ Сыроед Т. Л. Субъекты (участники) международных уголовно-процессуальных отношений : понятие, виды, специфика правового статуса : [монография] / Сыроед Т. Л. – Х.: Финн, 2010. – С. 469.

² Римский статут международного уголовного суда (статус) [Электронный ресурс]: принят Рим, 17 июля 1998 года: по сост. на 15 мая 2009 г. – Режим доступа: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_i40

³ Висновок у справі за конституційним поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (справа про Римський Статут) (Справа № 1-35/2001) [Електронний ресурс] : висновок Конституційного Суду України 11 лип. 2001 р. № 3-в/2001 – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v003v710-01>

⁴ Хачатурян Т. Х. Проблеми імплементації Статуту Міжнародного кримінального суду в національне законодавство деяких зарубіжних держав [Електронний ресурс] / Т. Х. Хачатурян. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evp/2011_1_2/Khachatu.pdf

⁵ Офіційна Інтернет-сторінка РБК-Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rbc.ua/ukr/news/godovshchina-krusheniya-boing-donbasse-1437115410.html>

⁶ Формування правових позицій при розслідуванні міжнародних злочинів [Текст] : програма міжвідомчого круглого столу (м. Київ,

зусилля теоретиків і практиків, вітчизняних та іноземних фахівців, забезпечать успішне вирішення поставлених завдань.

Напрацьованим є досвід діяльності спільних слідчих груп у межах Європейського Союзу. Однією із підстав співпраці є Конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах між державами-членами Європейського Союзу 2000 року, що передбачає можливість утворення уповноваженими органами країн-членів Європейського Союзу спільних слідчих груп для провадження конкретних заходів на визначений період часу. Крім представників правоохоронних органів держав-членів організації, які входять до складу спільних слідчих груп, регламентується залучення службовців Європолу та Євроюсту¹.

На нашу думку, такий досвід Європейського Союзу є позитивним. Залучення до складу спільної слідчої групи представників Робочого апарату Укрбюро Інтерполу, що відповідальні й за взаємодію у межах держави з Європолем, сприятиме швидкому та ефективному вирішенню

поставлених завдань, зокрема, з питань обміну інформацією, перевірки об'єктів по базах даних.

У даному напрямі Україною вже зроблено ряд кроків, зокрема, щодо активізації взаємодії з Європолем. Європол – це спеціалізований орган Європейського Союзу, що координує дії поліції та інших компетентних органів держав Європейського Союзу, здійснює збирання, аналіз і обмін інформацією про злочини та осіб, причетних до їх вчинення, виконує інші завдання. Мова йде про боротьбу з такими злочинами: 1) транснаціональною організованою злочинністю; 2) міжнародним тероризмом; 3) «іншими тяжкими формами злочинності» міжнародного характеру (всього 24 види злочинних діянь)².

Основу діяльності Європолу складає інформаційне забезпечення співробітництва компетентних органів держав Європейського Союзу у боротьбі з міжнародною злочинністю, значна частина питань котрої пов'язана із забезпеченням криміналістичною інформацією за допомогою єдиної Інформаційної системи Європолу (Europol Computer System). По суті, ця система є базою даних криміналістичної інформації,

28 жовтня 2016 р.) / [ред. кол.: В.В. Черней, В.П. Тихий, О.В. Задорожній та ін.]. – К.: НАВС, 2016. – 19 с.

¹ Шостко О. Ю. Перспективи співробітництва України з Європейськими інститутами у сфері протидії організованій злочинності / О. Ю. Шостко, О. М. Овчаренко // Питання боротьби зі злочинністю : [зб. наук. праць. / ред. кол. : Ю. В. Баулін (голов. ред.) та ін.]. – Х., 2008. – Вип. 15. – С. 110-122.

² Решение Совета от 6 апреля 2009 г. о создании Европейского полицейского ведомства (Европол) (2009/371/ПВД) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eulaw.edu.ru/documents/legislation/law_defence/europol_decision.htm

що використовується з метою розслідування злочинів.

Висновок

Закономірно є те, що Європол поширює свою діяльність на територію держав-членів Європейського Союзу. Також Європол здійснює співробітництво з державами, які не входять до його складу. 4 грудня 2009 року була укладена Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво¹, що набрала чинності 16 листопада 2011 року².

Позитивно, що на шляху до удосконалення співробітництва здійснюються нові кроки. Так, 14 грудня 2016 року, в штаб-квартирі Європолу (м. Гаага, Нідерланди) Україна підписала Угоду про оперативне та стратегічне співробітництво з Європейським поліцейським офісом (Європолом). Укладення угоди є одним із завдань Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму. Укладання угоди дасть можливість українським правоохоронцям брати участь

у спільних поліцейських заходах разом з європейськими колегами, здійснювати обмін і аналіз оперативної інформації, встановлювати місцезнаходження злочинців, які перебувають у розшуку. Крім того, це дозволить створювати міжнародні спільні слідчі групи. Національним контактним пунктом у взаємодії з Європолом з української сторони визначено Національну поліцію. Для оперативного обміну інформацією в поліції буде встановлено необхідне обладнання та програмне забезпечення, яке нададуть європейські партнери. При цьому високотехнологічна лінія зв'язку буде максимально захищеною³.

Укладення нової Угоди дозволить суттєво посилити взаємодію компетентних органів України із Європейським поліцейським офісом у боротьбі з організованою злочинністю, а також іншими видами злочинної діяльності. Угоди про оперативне та стратегічне співробітництво Європолом укладені також з Австралією, Канадою, Сполученими Штатами Америки, Ісландією, Норвегією, Монако, Швейцарією, Албанією, Македонією, Молдовою та між-

¹ Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво : підпис. 4 груд. 2009 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 96. – Ст. 3432.

² Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським поліцейським офісом про стратегічне співробітництво : Закон України від 5 жовт. 2010 р. № 2576-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 6. – Ст. 48.

³ Нацполіція працюватиме із Європолом : створюватимуть спільні слідчі групи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://expres.ua/news/2016/12/15/218016-nacpoliciya-pracyuvatyme-yeврополom-stvoryuvatymut-spilni-slidchi-grupy>.

народними організаціями: Євроюстом та Інтерполом¹.

Сьогодні збільшується кількість злочинів, для успішного розслідування котрих було б доцільним створення міжнародних спільних слідчих груп (міжнародні злочини, злочини міжнародного характеру, інші загальнокримінальні злочини з «іноземним елементом»). Однак, реалізація окресленої діяльності, функціонування даних груп, залежить від належного нормативно-правового, криміналістичного, організаційного, навчально-методичного забезпечення, доведення вказаної інформації до правоохоронців.

У даному напрямі послідовно здійснюється ряд заходів. Наприклад, детективам Національного антикорупційного бюро України експертами Ради Європи був проведений тренінг на тему: «Міжнародне співробітництво правоохоронних органів у боротьбі з корупцією та розслідування економічних злочинів». Європейські тренери ознайомили детективів з керівними принципами міжнародної правової допомоги, аспектами формування спільних слідчих груп, каналами передавання інформації. У практичній частині заняття групи детективів моде-

лювали процес міжнародного розслідування².

В інституті післядипломної освіти Національної академії внутрішніх справ, під час підвищення кваліфікації співробітників Департаменту боротьби з торгівлею людьми Національної поліції України, проводяться заняття за темою «Міжнародне співробітництво у сфері протидії торгівлі людьми», де висвітлюються питання міжнародного досвіду, пов'язаного із створенням спільних слідчих груп для проведення розслідувань.

Сьогодні засади створення і діяльності спільних слідчих груп потребують доопрацювання, розроблення відповідного алгоритму дій співробітників правоохоронних органів, формування з даних питань відомчого нормативно-правового акту, що деталізуватиме законодавчі положення, наприклад, міжвідомчої Інструкції. Це важливий захід міжнародного співробітництва, що потребує значних зусиль, але й орієнтовний на досягнення високих результатів.

¹ Офіційна Інтернет-сторінка Укрбюро Інтерполу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://interpol.np.gov.ua/?p=2734>

² Офіційна Інтернет-сторінка Національного антикорупційного бюро України. Детективів НАБУ навчали особливостям міжнародних розслідувань. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://nabu.gov.ua/novyny/detektyviv-nabu-navchaly-osoblyvostyami-mizhnarodnyh-rozsliduvan>

References

1. Agreement between Ukraine and the European Police Office on Operational and Strategic Cooperation [Uhoda mizh Ukrainoyu ta Uropeyskym politseyskym ofisom pro stratehichne spivrobitnytsvo]. *Ofitsiynyi visnyk Ukrainy – Official Bulletin of Ukraine, 2010, # 96*.
2. Criminal Procedure Code of Ukraine. Law of Ukraine “On Amendments to Certain Legislative Acts in Connection with the Adoption of the Criminal Procedural Code of Ukraine” (19 November 2012) [Kryminalnyi protsesulnyi kodeks Ukrainy. Zakon Ukrainy “Pro vnesennya do deyaknykh zakonodavchykh aktiv u zvyazku z pryinyattiam Kryminalnogo protsesulnogo kodeksu Ukrainy” (19 lystopada 2012)]. Kyiv, 2012.
3. *Formuvannya pravovykh pozytsiy pry rozsliduvanni mizhnarodnykh zlochyniv – Formation of legal approaches of during the investigation of international crimes*, Kyiv, 2016.
4. Law of Ukraine “On ratification of Agreement between Ukraine and the European Police Office on Operational and Strategic Cooperation” [Zakon Ukrainy “Pro rafyifikatsiyu Uhody mizh Ukrainoyu ta Uropeyskym politseyskym ofisom pro stratehichne spivrobitnytsvo”]. *Vidomosti Vehovnoyi Rady of Ukraine – Gazette of Verhovna Rada of Ukraine, 2011, # 6*.
5. Law of Ukraine “On ratification of Second Additional Protocol to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters” [Zakon Ukrainy “Pro ratyfikatsiyu Dryhogo dodatkovoho protokolu do Evropeyskoyi konventsii pro vzayemnu pravovu dopomohu u kryminalnykh spravakh”]. *Vidomosti Vehovnoyi Rady of Ukraine – Gazette of Verhovna Rada of Ukraine, 2011, # 50*.
6. Second Additional Protocol to the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters 1959 [Dryhyi dodatkovyi protokol do Evropeyskoyi konventsii pro vzayemnu pravovu dopomohu u kryminalnykh spravakh 1959]. *Ofitsiynyi visnyk Ukrainy – Official Bulletin of Ukraine, 2012, # 85*.
7. Shostko O., Ovcharenko O. Prospects of cooperation between Ukraine and European institutions in the sphere of counteraction to organized crime [Shostko O., Ovcharenko O. Perspektyvy spivrobitnytstva Ukrainy z Evropeyskymy institutamy u sferi protydyi organizovaniy zlochynnosti]. *Pytannya borotby zi zlochynnistyu – Fighting against Crime Issues*, Kharkiv, 2008, # 15.
8. Syroed T. Subjects (participants) of international criminal procedural relationships: concept, types, specific character of legal status [Syroed T. Subyekt (uchastniki) mezhdunarodnykh ugovno-protsesualnykh otnosheniy: ponyatie, vidy, spetsifika pravovogo statusa]. Kharkiv, 2010.
9. United Nations Convention against Transnational Organized Crime 2000 [Konventsiya OON proty transnatsionalnoyi organizovanoyi zlochynnosti 2000]. *Zbirnyk mizhnarodnykh dogovoriv pro pravovu dopomohu u kryminalnykh spravakh. Bahatostoronnii dohovory – Collecton of International Agreements of Ukraine on the legal aid in criminal cases. Multilateral Agreements*, Kyiv, 2006.
10. http://www.eulaw.edu.ru/documents/legislation/law_defence/europol_decision.htm
11. <http://expres.ua/news/2016/12/15/218016-nacpoliciya-pracyuvatyme-yevropolom-stvoryuvatymut-spilni-slidchi-grupy>
12. <http://www.interpol.np.gov.ua/?p=2734>
13. <https://www.nabu.gov.ua/novyny/detektyviv-nabu-navchaly-osoblyvostyam-mizhnarodnyh-rozsliduvan>
14. http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evp/2011_1_2/Khachatu.pdf
15. <https://www.rbc.ua/ukr/news/godovshchina-krusheniya-boing-donbasse-1437115410.html>

16. http://www.ukr.lb.ua/news/2016/09/28/346430_zvit_mizhnarodnoi_slid-choi_grupi_shchodo.html
17. http://www.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_i40
18. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v003v710-01>
19. <http://www.24tv.ua/>

Information about author

Yulia Chornous – Doctor of Law, Professor of Criminalistics and Forensic Medicine Department of National Academy of Internal Affairs; address: 1 Solomyanska square, Kyiv 02000, Ukraine; e-mail: chornous@ukr.net